

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Tomáše Langáška, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Petra Mikeše, JUDr. Miloslava Výborného a Mgr. Daniely Zemanové, v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábreží E. Beneše 4, Praha 1, proti odpůrci: **Občané České republiky**, se sídlem Křenova 438/7, Praha 6, o návrhu na pozastavení činnosti politické strany,

t a k t o :

- I. Návrh na pozastavení činnosti politické strany Občané České republiky **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatelka podala u Nejvyššího správního soudu návrh na pozastavení činnosti odpůrce (politické strany) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“).

[2] Návrh odůvodnila tím, že odpůrce, který vznikl registrací u Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) dne 22. 4. 2013, nepředložil v úplnosti výroční finanční zprávu za rok 2013, jelikož finanční zpráva obsahovala pouze úvodní stranu (viz usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 15. 5. 2014, č. 275), a za rok 2014 ji nepředložil nejprve vůbec (viz usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 21. 5. 2015, č. 761) a následně dne 12. 6. 2015 předložená finanční zpráva za rok 2014 postrádala zprávu auditora o ověření roční účetní uzávěrky bez výhrad. Odpůrce ani dodatečně tato pochybení neodstranil, čímž porušil zákonnou povinnost stanovenou v § 18 zákona o politických stranách.

[3] Odpůrce k návrhu uvedl, že s ohledem na minimum finančních pohybů v předmětných letech považoval provedení auditu za neúčelné a zároveň požádal o poskytnutí lhůty 30 dnů k doložení auditorských zpráv.

[4] Návrh na pozastavení činnosti odpůrce byl podán opodstatněně, v době rozhodování Nejvyššího správního soudu však není důvodný.

[5] Podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 18 odst. 1 stejného zákona vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. 4. Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až f) tohoto ustanovení. Podle § 14 odst. 1 zákona může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže její činnost je v rozporu s § 1 až 5, § 6 odst. 5 a § 17 až 19 nebo se stanovami.

[6] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého soudního řádu správního.

[7] Podle § 96 s. ř. s. rozhoduje Nejvyšší správní soud v tomto řízení podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu. Soud si proto vyžádal od Poslanecké sněmovny aktuální informaci týkající se předmětných výročních finančních zpráv.

[8] Z údajů obsažených ve spise (konkrétně z výše citovaných usnesení Poslanecké sněmovny) bylo zjištěno, že odpůrce skutečně nesplnil zákonem uložené povinnosti. V zákonem stanoveném termínu předložil příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně, pouze neúplnou výroční finanční zprávu za roky 2013 a finanční zprávu za rok 2014 nepředložil v tomto termínu vůbec. Později předložená finanční zpráva za rok 2014 postrádala zprávu auditora.

[9] Z přípisu Ing. M. H., tajemnice Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny, ze dne 14. 3. 2016, vyplynulo, že odpůrce předložil zprávy auditora k finančním zprávám za roky 2013 a 2014 včetně jejich příloh dne 12. 2. 2016. Předložené dokumenty byly zároveň Nejvyššímu správnímu soudu zaslány v kopii.

[10] Ve vztahu k dokumentům za rok 2014 Nejvyšší správní soud shledal, že splňují veškeré zákonné náležitosti dle § 18 odst. 1 zákona o politických stranách. Finanční zpráva za rok 2014 byla předložena a řádně vyplněna na předepsaném formuláři a doplněna zprávou auditora ověření účetní závěrky. K dokumentům za rok 2013 Nejvyšší správní soud uvádí, že obsahem spisu je pouze vyplněná první strana předepsaného formuláře a zpráva auditora ověření účetní závěrky. Na straně druhé však zpráva auditora ověření účetní závěrky za tento rok, jejíž přílohou je rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha k účetní uzávěrce k 31. 12. 2013 fakticky zákonem požadované informace obsahuje. Bylo

pokračování

by projevem přepjatého formalismu, pokud by Nejvyšší správní soud pozastavil činnost odpůrce pouze z toho důvodu, že informace za jedno účetní období nebyly poskytnuty předepsanou formou.

[11] Odpůrce tedy původně nesplnil zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany. Nejvyšší správní soud však musel v projednávané věci vycházet z § 96 s. ř. s., podle něhož o návrhu na pozastavení činnosti politické strany rozhoduje soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu. Primárním smyslem institutu pozastavení činnosti politické strany je totiž vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění strany. Za situace, kdy politická strana dodatečně svým aktivním jednáním vadný stav sama napraví, bylo by však zjevně protismyslné její činnost pozastavovat, neboť by tím nebyl respektován účel tohoto právního institutu.

[12] Shora nastíněný právní názor přitom Nejvyšší správní soud již vyslovil ve svém rozsudku ze dne 22. 7. 2004, čj. Pst 12/2003 - 48, č. 348/2004 Sb. NSS, věc *Romská občanská iniciativa ČR*, nebo např. v rozsudcích ze dne 13. 3. 2012, čj. Pst 39/2011 - 60, věc *Karlovarská občanská alternativa*, ze dne 4. 2. 2015, čj. Pst 19/2014 - 47, věc *ZVUK 12*, či ze dne 11. 2. 2015, čj. Pst 29/2014-28, věc *Republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu*. Nejvyšší správní soud v této souvislosti neshledal v projednávané věci důvod se od právního názoru vysloveného v těchto rozhodnutích odchýlit. Jak je shora již uvedeno, odpůrce dodatečně předložil své výroční finanční zprávy, včetně zpráv auditora o ověření účetních závěrek.

[13] Pro danou věc přitom dále není podstatné, že zatím nebylo přijato příslušné usnesení Poslanecké sněmovny, které by konstatovalo úplnost předmětných výročních finančních zpráv odpůrce. Z textu zákona o politických stranách lze dovodit, že výroční finanční zprávy jsou Poslanecké sněmovně předkládány „k informaci“ a slouží zejména k naplnění principu transparentnosti financování politických stran jakožto základních prvků, na kterých je založen celý politický systém. Přitom význam usnesení Poslanecké sněmovny o tom, že politická strana odstranila protizákonný stav, je dán v případě, kdy již došlo k pravomocnému pozastavení činnosti této strany a kdy tímto usnesením byla stanovená povinnost Poslaneckou sněmovnou uznána za splněnou. Tímto rozhodnutím se činnost strany považuje za řádně obnovenou (§ 14 odst. 3 zákona o politických stranách). V případě, kdy k pozastavení činnosti nedošlo a byl v tomto směru toliko podán příslušný návrh, takovýto význam usnesení Poslanecké sněmovny nemá. Není proto důvodné, aby Nejvyšší správní soud vyčkával schválení tohoto usnesení, tzn., aby fakticky podmiňoval rozhodnutí ve věci předmětným rozhodnutím Poslanecké sněmovny. Pro takový postup není dána zákonná opora a nebyl by ani v souladu s účelem zákona.

[14] V souladu se shora uvedeným právním názorem proto v projednávané věci Nejvyšší správní soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I., a to bez jednání za podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s.

[15] Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Odpůrce byl sice ve věci úspěšný a měl by tak právo na náhradu nákladů řízení vůči navrhovatelce, avšak z obsahu spisu neplyne, že by mu jakékoli náklady vznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

V Brně dne 17. března 2016

JUDr. Jan Passer
předseda senátu